

**สรุปคำกล่าวปาฐกถา และกล่าวเปิดงาน
การประชุมเชิงปฏิบัติการ
“การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล
และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาคราชการ”**

โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี (พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์)

**ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การขับเคลื่อนวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม
ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาคราชการ”**

วันศุกร์ที่ 8 ธันวาคม 2549

ณ ดิกสันติไมตรีหลังนอก ทำเนียบรัฐบาล

ขอขอบคุณคุณหญิงที่ได้เริ่มวาระแห่งชาติไปแล้ว ท่านสุภาพสตรี สุภาพบุรุษทุกท่าน ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานในการเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการและประกาศ “วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาคราชการ” ในวันนี้ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งของรัฐบาล เพราะรัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว และขับเคลื่อนสังคมให้เป็นสังคมที่ดีงาม และมุ่งมั่นที่จะทำให้ประชาชนมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

“วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาคราชการ” นี้ ถือเป็นเรื่องที่ได้พูดไว้ตั้งแต่วันแรกที่ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 ที่ผ่านมา ได้แสดงเจตนาไว้อย่างมุ่งมั่นว่าจะแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปัญหาของความเสื่อมศรัทธาในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจำเป็นต้องฟื้นฟูระบบคุณธรรม จริยธรรม และธรรมภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดินอย่างเร่งด่วน นอกจากจะใช้กลไกของรัฐที่มีอยู่ผลักดันให้ขับเคลื่อนไปด้วยกันทั้งระบบแล้ว เพื่อที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วน นอกเหนือจากส่วนของรัฐดังกล่าวไปแล้ว เราต้องยอมรับความจริงว่า การที่ประเทศไทยจำเป็นต้องกลับไปเริ่มนับหนึ่งใหม่นั้น เพราะมีเหตุสำคัญจากสังคมขาดจริยธรรมและธรรมภิบาล และการทุจริตคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง ดังนั้นหากเราอมถอยกลับแล้ว การจะก้าวเดินไปข้างหน้าต้องพูดถึงเรื่องจริยธรรม ธรรมภิบาล หากไม่พูดถึง คงเป็นไปได้ที่จะแก้ไขปัญหาของเราเอง เพราะนั่นคือต้นตอของความไม่ชอบมาพากลในบ้านเมืองของเรา ถ้าไม่แก้ที่ต้นเหตุจะไม่สามารถแก้ปัญหาที่มีอยู่ในบ้านเมืองได้

ก่อนพูดถึงระบบ ต้องพูดถึงตัวบุคคล เพราะบุคคลเมื่อรวมกันมากเข้าก็เป็นระบบ เมื่อพูดถึงราชการ ส่วนประกอบของราชการนั้นคือตัวข้าราชการเอง ซึ่งแต่ละบุคคลต้องมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขในสิ่งเหล่านี้

ขอเล่าประสบการณ์ส่วนตัวในเรื่องของตัวบุคคล ผมเริ่มรับราชการเมื่อปี พ.ศ. 2508 ปีนั้นมีเหตุการณ์การต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยเกิดขึ้นด้วยการใช้อาวุธที่อำเภอนาแก วันที่ 8 สิงหาคม ผมเป็นข้าราชการทหาร เมื่อจบแล้ว ความตั้งใจอยากจะทำหน้าที่อย่างที่ได้รับการฝึกฝนอย่างที่ได้รับการเรียนมา เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น ผมเข้ารับหน้าที่ผู้บังคับหมวดที่จังหวัดลพบุรี ได้ทราบจากผู้บังคับกองพันว่ากองทัพบกได้ออกคำสั่งห้ามมิให้ไปปฏิบัติราชการที่ชายแดน เพราะปัญหาเรื่องทางการเมืองของคุณพ่อกับที่เข้ามาเกี่ยวข้อง นั้นเป็นเหตุครั้งแรกที่ทำให้ย้อนกลับมามองตัวเองว่า สิ่งที่ยุติธรรมศึกษาพยายามใช้เป็นอาชีพ มันไม่สดใส หลายคนให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นให้ลาออกหรือเปลี่ยนนามสกุล เพื่อให้การรับราชการไม่ถูกเพ่งเล็งมากนัก ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้มาคิดถึงอนาคต ถ้าพูดในทางพระเราเรียกว่า "เกิดความทุกข์ ทุกข์ว่าสิ่งที่เราคาด เราหวัง ไม่เป็นอย่างที่คิด นั่นคือความทุกข์" นั่งคิดว่าจะทำอย่างไรกับชีวิต บังเอิญได้อ่านหนังสือพระไตรปิฎกได้ตระหนักว่า คนเรานั้นไม่อาจหลีกเลี่ยงจากทุกข์ได้ ทุกข์กับสุขเป็นเรื่องที่ต้องมีควบคู่กันตลอดเวลา ไม่มีใครมีความสุขแต่เพียงอย่างเดียว เป็นไปไม่ได้ นั่นเป็นความจริง เป็นสัจธรรมที่พระพุทธองค์สอนไว้ เราจะหลีกเลี่ยงจากทุกข์นั้นได้อย่างไร ต้องยืนอยู่ด้วยเหตุด้วยผล ท่านสอนว่าเราต้องพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล จึงได้มาพิจารณาว่า คงไม่มีเราคนเดียวที่มีความทุกข์แบบนี้ เมื่อคิดได้ จึงได้ตั้งใจว่า ชีวิตราชการจะไปแค่ไหน ขึ้นอยู่กับการทำงานของเรา ถ้าเราทำดีที่สุดแล้ว เต็มความสามารถของเราแล้ว ไปได้แค่ไหนก็แค่นั้น นั่นคือความตั้งใจ มุ่งมั่นว่าทำในสิ่งที่ดี ทำในสิ่งที่เค้ายอมรับ

ในชีวิตราชการทหาร มี 2 อย่าง คือ การทำงานและการฝึกศึกษา เมื่อไม่ได้ทำงานที่ชายแดน ผมทำงานฝึกและศึกษา ทุกอย่างที่ได้ทำได้แสดงผลออกมา การศึกษาไม่เคยด้อย การฝึกทำได้ดี ผู้บังคับบัญชาที่ดีเห็น คนที่ทำได้ทั้งสองอย่าง จึงอยากเอาไปใช้งาน นั่นเป็นที่มาของความก้าวหน้าในชีวิตราชการ การที่เราจะมีความก้าวหน้าโดยยืนอยู่บนพื้นฐานที่ถูกต้องนั้น สามารถที่จะทำได้

ในทางทหาร ภาษาชาวบ้านพูดว่า ความก้าวหน้าในชีวิตทหารมีอยู่ 4 ทาง คือ 1) เลียดิน 2) สินมาก หมายถึง มีเงินมาก 3) ปากสอพลอ ล่อไขแดง หมายถึง แต่งงานกับลูกเจ้านายจะก้าวหน้า และ 4) แกร่งวิชา ผมเลือกประการสุดท้าย คือ จะแกร่งวิชา

เมื่อแครงวิชาแล้วต้องยืนอยู่บนหลักของคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่คุณหญิงได้พูด คือ ผู้นำต้องทำเป็นตัวอย่างให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาได้ตาม การฝึกที่ว่าหมายถึง เรานำพาผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีประสบการณ์ ให้ทำงานร่วมกันได้ ด้วยการเป็นผู้นำ การเป็นผู้นำที่ดีต้องเอาความรู้ที่ได้เรียน ได้ฝึกฝนมา นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ นั่นคือลักษณะของการเป็นผู้นำ เมื่อมีคุณธรรมโดยใช้หลักพรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา เราไม่สามารถช่วยคนได้ทุกคน ถึงวันหนึ่งต้องใช้อุเบกขา คือ ต้องตัดใจ ลูกน้องบางคนไม่ดี ต้องลงโทษ ให้ออกจากราชการ ก็จำเป็นต้องพูด ต้องทำ นั่นเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงการเป็นผู้นำในระดับเบื้องต้น พื้น ๆ อย่างที่ได้กล่าวไปแล้ว นั่นเป็นเรื่องที่อยากเรียนให้ทราบว่า ในส่วนบุคคลมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ถ้าจะสร้างระบบราชการที่มีคุณธรรม พวกเราที่เป็นข้าราชการจะต้องมีคุณธรรมด้วย

ประสบการณ์อีกเรื่อง สมัยเป็นแม่ทัพกองทัพภาคที่สอง มีการเลือกตั้งใหญ่ มีพรรคการเมืองใหญ่พรรคหนึ่ง ให้คนถือกระเป๋าเงินมาให้ ผมบอกว่ารับไม่ได้ ไม่ได้ชื่นชมในวิธีการแจกเงิน เมื่อปฏิเสธ จึงถูกเพ่งเล็งมาตลอดว่าไม่ให้ความร่วมมือ ตรงนี้เป็นจุดสำคัญที่อยากเรียนว่า ถ้าเรายึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องแล้ว เราคงต้องยอมว่าอาจไม่เจริญก้าวหน้า อยู่แค่นั้นก็แค่นั้นอย่างที่ได้กล่าวไว้แล้ว จุดของการพอเพียง ถ้าตั้งใจว่าทำในสิ่งที่ดีงาม แล้วยืนอยู่ตรงนั้น นั่นคือความพอเพียงตามปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ได้เคยรับฟังท่านองคมนตรี (พลเอกพิจิตร กุลวณิชย์) พูดถึงบุคคลซึ่งเป็นตัวอย่างในประวัติศาสตร์ของชาติไทย "พันท้ายนรสิงห์" จะมีก็คนที่มีความรับผิดชอบ และยอมรับผิดอย่างพันท้ายนรสิงห์ ในบ้านเมืองของเราบ้าง สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่เราต้องสอน สิ่งที่ต้องนำมาให้ผู้คนในบ้านเมืองตระหนัก แม้ว่าชีวิตก็ต้องยอมสละ ถ้าเป็นความรับผิดชอบต่อของเค้า และถ้าเค้าทำผิด

นั่นคือจุดหนึ่งที่อยากบอกว่า ถ้าไม่แก้เรื่องบุคคลประกอบไปกับเรื่องของระบบ ทำอย่างไรก็แก้ไม่ได้ ฉะนั้น ข้าราชการทุกท่านต้องตั้งอุดมการณ์ของท่านไว้ส่วนหนึ่งว่าท่านจะไปแค่นั้น จะไปอย่างไร และยึดตรงนี้ไว้ งานของชาติบ้านเมือง การที่จะช่วยกันทำงานเป็นระบบก็จะง่ายขึ้น

จากประสบการณ์การบริหารองค์กรขนาดใหญ่ เห็นว่าต้องทำทั้งสองด้าน ทั้งในเรื่องของบุคคลและเรื่องของระบบ พูดถึง "ระบบ" หลายปีที่ผ่านมา ระบบราชการนั้น

แม้ว่าได้มีความพยายามในการพัฒนาการปฏิบัติงานมากขึ้น แต่ขาดอิสระและถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองมากเกินไป จนข้าราชการส่วนใหญ่ขาดกำลังใจ และทำให้ข้าราชการหลายคนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่เหมาะสม และยิ่งนานวันยิ่งเกิดวัฒนธรรมคือค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์มากขึ้น ระบบอุปถัมภ์เติบโตจนทำลายระบบคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีงามและมีความสำคัญในการทำให้บ้านเมืองมีความเจริญ มีความก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

การขาดคุณธรรมและจริยธรรมในระบบราชการ มีผลกระทบต่อการทำงานของข้าราชการ และการพัฒนาบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง ข้าราชการคือบุคคลสำคัญในการนำนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ นอกจากตัวข้าราชการแล้ว ระบบราชการคือหัวขบวนที่จะขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศ หากว่าข้าราชการส่วนใหญ่ขาดขวัญกำลังใจ มีความท้อแท้ สิ้นหวัง การทำราชการก็ไม่ประสบความสำเร็จ อย่างที่พูดว่า “เข้าขาม เย็นขาม” ประชาชนและประเทศชาติก็ไม่ได้รับผลที่ดีจากการทำงานของข้าราชการ ก็จะส่งผลกระทบกันไปเป็นลูกโซ่

รัฐบาลในปัจจุบันมีความคิดในการทำให้ข้าราชการมีอิสระ มีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น สามารถทำงานในความรับผิดชอบของแต่ละคน โดยไม่ต้องวิตกกังวล หรือเกรงกลัวต่อคำสั่งการที่ผิด ๆ รูปแบบที่จะพัฒนาต่อไปจะเป็นอย่างไร ต้องมีการปรึกษาหารือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของท่านทั้งหลายมีความสำคัญจำเป็นในการสร้างรูปแบบที่สมบูรณ์และเป็นที่ยอมรับกันมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม ขอเรียนว่า คำว่า “ข้าราชการ” หมายถึง ความผูกพันที่เราต้องทำงานสนองพระเดชพระคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ดีที่สุด ราชการคืองานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าราชการจะทำอย่างไรควรต้องมองที่พระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นหลัก ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ คือ เพื่อประเทศชาติและประชาชนชาวไทย

หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่สำคัญ ที่อยากอันเชิญไว้ในที่นี้ คือ

- การให้ หมายถึง การทำทุกอย่างให้แก่ประเทศชาติและประชาชน
- การทำงานอย่างมีความสุข หมายถึง ความสุขที่ได้ทำงานช่วยเหลือประชาชน และสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ประเทศชาติ

- ความเพียร หมายถึง ความมุ่งมั่นทำงาน โดยไม่ย่อท้อต่อปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ เพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้ก้าวหน้ารุ่งเรืองต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง
- ความสามัคคี คือ ความร่วมมือ ร่วมใจปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลดีต่อชาติบ้านเมือง

ข้าราชการต้องยึดหลักการทำงานเหล่านี้ไว้ และต้องปรับลดอัตตวิสัยของตนเองของหน่วยงาน ซึ่งอาจพูดได้ว่าการยึดติดการเป็นเจ้าของผลงาน ปรับให้เป็นการร่วมมือกันทำงานโดยไม่มีเจ้าของ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือ การอำนวยความสะดวกทำให้เกิดความสุขแก่ประชาชน

เรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบนั้น เป็นปัญหาเรื้อรังมีมายาวนาน และเป็นปัญหาสังคม เป็นธรรมดาองค์กรที่มีขนาดใหญ่อย่างระบบราชการ มีคนเป็นจำนวนมากและทำงานเกี่ยวข้องกันงบประมาณของประเทศ ในระบบที่มีคนเป็นจำนวนมากก็ต้องมีคนทั้งส่วนที่ดีและส่วนที่ไม่ดี และเมื่อมีโอกาสที่จะหาช่องทางที่จะทุจริตได้ ก็คงจะใช้โอกาสเหล่านั้น เพราะถ้าเป็นคนที่ไม่มีความซื่อสัตย์ ไม่มีคุณธรรม จริยธรรม ก็จะผลอใจไปได้ง่าย ๆ ตรงนี้ในทางศาสนาพุทธพูดว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” แต่บางครั้งมีคนพูดว่า “ทำชั่วได้ดีก็มีถมไป” แต่โดยความเป็นจริง โดยสังขรณ์แล้ว คิดว่ากฎแห่งกรรมเป็นสิ่งที่เที่ยงแท้แน่นอน ไม่ว่าศาสนาใด ๆ ก็พูดถึงเรื่องเหล่านี้ จะมาช้าหรือเร็วก็เห็นได้ชัดเจน บางครั้งเรามองว่า กรรมเป็นเรื่องในด้านที่ไม่ดี กรรมมีทั้ง 2 ด้าน คือ กรรมดีและกรรมเลว กรรมที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้เกิดจากใคร เกิดจากตัวเราเอง ถ้าท่านทำดี กรรมนั้นก็ส่งผลดี ถ้าท่านทำชั่ว กรรมนั้นก็ส่งผลชั่ว

ในช่วงที่ไปบวช ได้อ่านพระไตรปิฎก และประทับใจตอนหนึ่งถึงเรื่องของกรรม คือ เรื่องที่พระเทวทัตซึ่งเป็นพระญาติกับพระพุทธเจ้า ได้ปองร้ายพระพุทธเจ้ามาโดยตลอด พยายามที่จะทำร้ายพระพุทธองค์ ในพระไตรปิฎกได้เขียนไว้ว่า พระพุทธเจ้าได้เล่าให้พระอานนท์ฟังว่า ท่านเองเป็นผู้ที่เริ่มกรรมกับพระเทวทัตในอดีตชาติที่ผ่านมา ท่านเคยได้ทำร้ายเทวทัตจนถึงกับชีวิตมาแล้ว ฉะนั้น ในชาติที่เป็นพระพุทธองค์ เทวทัตถึงได้มาทำกรรมตอบแทน แต่ด้วยกรรมดีที่พระพุทธองค์ได้บำเพ็ญมา ถึงแม้เทวทัตจะได้พยายามกลิ้งหินให้มาทับพระพุทธองค์ หินก้อนใหญ่ไม่ได้มาทับแต่เศษหินได้มาโดนแต่นิ้วพระบาทของพระพุทธองค์ถึงกับเลือดไหล พระพุทธองค์กล่าวว่า นั่นแหละคือ

ผลกรรมในอดีตของพระพุทธองค์แท้ ๆ ที่ได้ทำมา ในส่วนของเทวทัต ซึ่งไม่คิดจะทำกรรมดี ก็ทำกรรมในสิ่งที่เราพูดก็คือ อาจเป็นเรื่องของอดีตชาติที่ผ่านมา

ในปัจจุบันร่างกายคนเราพิสูจน์ได้ชัดเจนแล้วว่า มียีนที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษมาเสมอ สิ่งที่เราจะปฏิเสธไม่ได้ คือ “พันธุกรรม” เป็นกรรมอันหนึ่งที่ชัดเจนแน่นอนที่พิสูจน์ทราบทางวิทยาศาสตร์แล้ว ถ้าเราได้ตระหนักว่า เราตั้งใจทำในสิ่งที่ดีงาม ทำในสิ่งที่เป็นกรรมดี สิ่งนั้นจะต้องปรากฏขึ้นมา ในส่วนของกฎแห่งกรรมนี้เป็นอันหนึ่งที่ยากบอกกว่า เป็นเครื่องบ่งชี้ใจของเราว่า ถ้าเราทำกรรมดีแล้ว ในอนาคตสิ่งเหล่านั้นจะมาตอบแทนเราเสมอไม่ช้าก็เร็ว นั่นเป็นส่วนที่ยากบอกกว่า คุณธรรมจริยธรรมที่จะเกิดขึ้นในใจของข้าราชการ จะต้องมียุทธศาสตร์ มีเป้าหมาย มีธงที่ปักไว้ในใจของเราเอง ถ้าไม่สามารถสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมาได้ ระบบหรือกลไกต่าง ๆ ที่เราสร้างมาก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร

ในเรื่องของงบประมาณ เงินทุกบาททุกสตางค์ที่เป็นงบประมาณนั้น เป็นของประชาชน จึงไม่พ้นที่จะตกอยู่ในสายตาและการตรวจสอบของประชาชน อาจมองอีกมุมหนึ่งว่า “ของหลวงนั้น ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” ใครที่คิดทุจริตหรือประพฤติมิชอบ เบียดบังผลประโยชน์จากงบประมาณของทางราชการ ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงความผิดไปได้

ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ดีที่จะพูดถึงจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในวันนี้ เพื่อจะได้ร่วมมือกันสร้างมาตรฐาน สร้างคุณภาพของการทำงานให้ดีขึ้นในภาคราชการต่อไป ผมมีความเข้าใจดีว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ยังมีรายได้ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเอกชนในบางสาขาอาชีพ แต่หากเปรียบเทียบกับประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเกษตรกร ก็สามารถกล่าวได้ว่าข้าราชการมีคุณภาพชีวิตดีกว่าคนจำนวนมาก การที่เราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติ อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่ได้อยู่ที่มีรายได้มากหรือรายได้น้อย แต่อยู่ที่การปฏิบัติตนและความพอเพียง สามารถใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล มีเหตุมีผล ไม่ฟุ้งเฟ้อเกินไป หากข้าราชการสามารถใช้ชีวิตอย่างระมัดระวัง เราสามารถยืนอยู่บนเกียรติและศักดิ์ศรีของเราได้

ขอขอบคุณทุกท่านที่มาร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ “วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาคราชการ” ในวันนี้ ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แนวคิดหรือข้อเสนอที่ได้รับจากการประชุมในวันนี้ และการที่

ข้าราชการทั่วประเทศจะได้นำเรื่องการสร้างจริยธรรม ธรรมมาภิบาล ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ไปปฏิบัติให้เป็นวัฒนธรรมและเป็นค่านิยมอันดีงามต่อไป จะก่อให้เกิดประโยชน์อันมหาศาลแก่บ้านเมืองของเรา แก่สังคมของเรา แก่พี่น้องประชาชน และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ขอเปิดการประชุมและประกาศ "วาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในภาคราชการ" ณ บัดนี้พร้อมอำนาจพรให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ทุกประการ และขอให้ทุกท่านประสบแต่ความสุข ความเจริญโดยทั่วกัน ขอบพระคุณครับ
